

Radi odgovorno – Ne gazduj!

1. Emisija je snimljena u Čačku.

Tema – Šta se dešava kada funkcioneri krše zakon

Priča – Lokalna Direkcija za izgradnju počela je rekonstrukciju gradskog trga bez zakonom obavezne građevinske dozvole, pravdajući se da je republički ministar za infrastrukturu želeo da TV kamere na dan njegove posete Čačku zabeleže početak radova. Opozicione partije podnele su krivičnu prijavu, ali je tužilaštvo odlučilo da ne pokrene postupak jer su dozvole naknadno nabavljene a “šteta nije velika”.

Sagovornici su bili: direktor Direkcije za izgradnju, načelnik gradske uprave za inspeksijski nadzor, odbornici dve opozicione partije (LDP i G17), PR tužilaštva, građani Čačka, dok je gradonačelnik otkazao u poslednjem trenutku, na dan snimanja, s obrazloženjem da mora hitno na put u Beograd, pa je na naše insistiranje njegova sekretarica obezbedila kao zamenu pomoćnika gradonačelnika za oblast mesne samouprave i infrastrukture.

2. Emisija je snimljena u Vranju.

Tema – Političke partije kao “biroi za zapošljavanje”

Priča – Direktor JKP Vodovod bez konkursa zaposlio je u tom preduzeću sina koji je tek diplomirao arhitekturu, dok na birou ima nezaposlenih arhitekata sa iskustvom, a dvojica direktora lokalnih javnih preduzeća zaposlili su žene jedan kod drugog, doduše na kratko, jer je reagovala javnost i njihova partija. Akteri ovih priča, ali ni drugi funkcioneri u Vranju, ne kriju da postoji nepotizam i zapošljavanje preko partija.

Sagovornici: direktor direkcije za izgradnju, čelnik lokalnog odbora DS-a, zamenik predsednika Skupštine grada i lokalni funkcioner SPS-a, urednik “Vranjskih”, predstavnik lokalne filijale Nacionalne službe za zapošljavanje, građani Vranja, dok su odbili direktor JP “Novi dom” i direktor JP Vodovod (koristili smo arhivski snimak njegove izjave).

3. Ova emisija snimljena je u Boru.

Tema – Obrazlaganje odluka po principu - ne zna se ni ko pije ni ko plaća

Priča – Sindikat zaposlenih u opštinskoj upravi u Boru sklopio je sa jednom privatnom firmom ugovor o zakupu 10 četvorokrevetnih apartmana na crnogorskom primorju na 5 godina, pozivajući se na Zaključak Opštinskog veća da će pružiti finansijsku podršku sindikatu. U septembru i oktobru pojedini građani Bora boravili su na sedmodnevnom odmoru u tim apartmanima, što im je ponuđeno kao besplatno. Sada sindikat traži od opštine da iz budžeta dâ novac koji nedostaje. Slučaj je izazvao burnu reakciju opozicionih partija i javnosti, pa se opštinski čelnici sada ograđuju od cele priče i ne zna se ko će platiti zakup koji dnevno iznosi 440 evra.

Sagovornici: predsednik Opštine Bor (SRS), zamenik predsednika opštine (partija Vlaha), odbornici dve opozicione partije (LDP, DS), predsednica sindikata biblioteke, građani Bora. Predsednik pomenutog sindikata odbio je razgovor.

4. Emisija je snimljena u Nišu.

Tema – Kako lokalna vlast štiti nerentabilna javna preduzeća

Priča – Lokalna vlast je Javnom preduzeću Aerodrom u Nišu kao dopunski posao (zbog manjka osnovnih poslova) poverila organizaciju i kontrolu gradskog prevoza. Da bi izbegao blokadu računa, Aerodrom dva meseca nije plaćao gradskim prevoznicima – privatnim firmama, novac od pretplatnih karata, pa je taj dug na kraju plaćen iz budžetskih rezervi grada.

Sagovornici: direktor JP Aerodrom (G17 Plus), član Gradskog veća (DS), dvojica vlasnika prevozničkih firmi i građani Niša, dok se načelnik Gradske uprave za saobraćaj bez obrazloženja nije pojavio u dogovorenom terminu za snimanje.

5. Ova epizoda snimljena je u beogradskoj opštini **Zemun**.

Tema – Kako se budžetski novac troši na usluge po ugovoru

Priča – U 2008. godini, na usluge po ugovoru u Opštini Zemun potrošeno je dosta novca, a najveće sume u kratkom roku isplaćene su dvojici funkcionera Srpske radikalne stranke, koja je tada bila na vlasti. Za poslove savetnika predsednika opštine u komunikaciji sa stranim medijima i praćenje njihovog izveštavanja o Zemunu, bila je angažovana osoba koja se nakon rascepa u stranci pojavljuje kao donator Srpske napredne stranke. Da li se novac iz budžeta na taj način preliva u političke stranke?

Sagovornici: zamenik predsednika opštine (SPS), opozicioni odbornik (DS) koji je bio predsednik privremenog organa opštine tri meseca i građani Zemuna. Sadašnji predsednik Opštine Zemun iz Srpske napredne stranke (ranije član SRS) nije prihvatio razgovor niti je odobrio članu opštinskog veća iz iste partije da da intervju, već je „delegirao“ svog zamenika (iz SPS-a). Razgovor je odbio i bivši predsednik opštine (tokom 2008.) iz Srpske radikalne stranke.

6. Emisija je snimljena u Mionici, kod **Valjeva**.

Tema – Odlučivanje mimo zakona metodom „ako prođe, prođe“

Priča – U avgustu je Opštinsko veće prihvatilo zahtev Upravnog odbora JKP Mionica da se poveća cena vode i uvede neobičan tarifni sistem, tako da je za većinu građana voda poskupela u toku ove godine 100%. I poskupljenje i tarifiranje nisu u skladu sa uredbom Vlade Srbije i Zakonom o cenama, pa je na intervenciju građana tržišni inspektor sa sedištem u Valjevu poništio tako donet cenovnik. Opštinsko veće, nakon toga, na istoj sednici (koja se održavala istovremeno sa snimanjem ove emisije) poništava raniji cenovnik i prihvata novi zahtev UO za poskupljenje vode od 30%, ali ovog puta sa rezervom da će nove cene biti primenjivane kada (i ako) Ministarstvo trgovine to odobri.

Sagovornici: predsednik Opštine Mionica (NS), direktor JKP Mionica, farmer iz sela u ovoj opštini, građani Mionice.

7. Ova emisija snimljena je u **Zrenjaninu**.

Tema – Veliki troškovi na dnevnicе za putovanja u inostranstvo

Priča – Zrenjaninski funkcioneri prošle godine potrošili su iz budžeta na dnevnicе za putovanja u inostranstvo oko 1,700,000 dinara, više nego funkcioneri u Beogradu i Subotici. Ove godine, za samo 9 meseci dostigli su praktično isti trošak, uprkos naredbi gradonačelnika da troškovi putovanja u inostranstvo ne smeju premašiti 70 odsto prošlogodišnje sume. Pri tome, predsednik Skupštine grada još nema valjano objašnjenje zašto je letos, bez putnog naloga i odobrenja gradonačelnika, službenim vozilom otputovao sa porodicom u Pulu, u Hrvatskoj. On misli da nije pogrešio jer je spojio službeni sastanak sa godišnjim odmorom i iz svog džepa platio gorivo, putarine i ručak vozaču.

Sagovornici: gradonačelnik (DS), predsednik Skupštine grada (LSV), predsednik Saveta za praćenje etičkog kodeksa, građani Zrenjanina.

8. Ova emisija snimljena je u **Novom Sadu**.

Tema – Javni novac i kultura

Priča – O tome kako se troši oko 10 miliona evra iz budžeta za kulturu Grada Novog Sada gotovo se nije javno govorilo, dok grupa novosadskih umetnika nije reagovala na jednu izjavu gradonačelnika o tome šta je značajno za kulturu u gradu. Umetnici su postavili pitanje šta je kulturna politika grada i zašto se novac iz budžeta daje za komercijalne projekte.

Sagovornici: gradski sekretar za kulturu (DS), pomoćnik gradonačelnika zadužen za kulturu (G17 Plus), predstavnici umetničkih udruženja, građani Novog Sada.

9. Ova emisija snimljena je u beogradskoj opštini **Barajevo**.

Tema – Mešanje privatnog i javnog interesa

Priča – Na tenderu lokalne Direkcije za izgradnju, za popravku autobuskih stajališta, posao je dodeljen firmi čiji je vlasnik ujedno opštinski funkcioner – pomoćnik predsednika opštine. Nekoliko meseci kasnije počinje „šuškanje“ po Barajevu i priča u medijima. Izložen javnoj prozivci, on odlučuje da raskine ugovor na svoju štetu, tvrdeći da je vratio i prvi deo novca koji mu je uplaćen. Iako je bio na visokoj funkciji, kaže da nije znao da je u sukobu interesa i upire prstom na direktora Direkcije, navodeći da ga je, pre nego što je dao ponudu svoje firme, više puta pitao da li može da konkuriše i od njega dobio potvrdni odgovor. Predsednica opštine smenila ga je sa funkcije pomoćnika. Reagovao je i javni pravobranilac, koji je u sprovođenju tendera pronašao još neke nepravilnosti i smatra da tu ima još odgovornih, uključujući direktora Direkcije.

Sagovornici: vlasnik privatne firme i bivši pomoćnik predsednika opštine, predsednica opštine Barajevo, građani Barajeva i Nemanja Nenadić, programski direktor „Transparentnosti Srbija“. Direktor Direkcije za izgradnju Opštine Barajevo u dužem periodu izbegavao je kontakt sa našim novinarom.

10. Ova emisija snimljena je u Kragujevcu.

Tema – Kako vlast opravdava visoke troškove za reprezentaciju i ugostiteljske usluge

Priča – Kragujevac, po broju stanovnika četvrti grad po veličini u Srbiji, u 2008. godini bio je rekorder u potrošnji budžetskog novca na reprezentaciju i ugostiteljske usluge – ukupno oko 20 miliona dinara. Predstavnici u vlasti dominantne političke grupacije „Zajedno za Kragujevac“ tvrde da se ne radi o rasipanju novca jer kroz reprezentaciju i ugostiteljske usluge Grad Kragujevac ulaže u sopstveni imidž. Najviše se potroši na dve manifestacije povodom obeležavanja Dana grada i proslave „21 oktobra“, kada u goste dolaze i delegacije velikog broja gradova iz celog sveta sa kojima je Kragujevac grad pobratim ili ima ugovore o prijateljstvu, i kojima takođe uzvraća posete. „Radi se o ulaganju, a ne o potrošnji“, tvrde čelnici grada. Građani nemaju ništa protiv saradnje sa svetom, ali uglavnom smatraju da za to nije potrebno trošiti toliko para, ili kažu da lično ne osećaju korist od toga.

Sagovornici: predsednik Skupštine grada, odbornik u Gradskoj skupštini, pomoćnik gradonačelnika, građani Kragujevca.

11. Ova emisija je deo rekapitulacije serije i sadrži materijal snimljen u Kragujevcu i Beogradu.

Tema – Funkcioneri i problem sukoba interesa

Priča – Agencija za borbu protiv korupcije, na osnovu novog Zakona koji se primenjuje od januara 2010. godine, dala je rok funkcionerima sa više funkcija da se do 1. aprila opredele za jednu. Raniju preporuku Odbora za rešavanje o sukobu interesa za oslobađanje od viška nespojivih funkcija neki od funkcionera nisu poštovali, a najveću pažnju javnosti privukli su primeri gradonačelnika Kragujevca i Jagodine, koji su ujedno i poslanici u republičkom parlamentu. Mere Odbora oslanjale su se na savest i etiku funkcionera, dok Agencija ima na raspolaganju prekršajne mere i prema funkcionerima i prema institucijama u kojima oni rade. Iako sada kažu da će poštovati odluku Agencije, funkcioneri i dalje ne vide u čemu je problem sa njihovim sukobom interesa.

Sagovornici: gradonačelnik Jagodine i poslanik, predsednik Skupštine grada Kragujevca i poslanik, Direktorica Agencije za borbu protiv korupcije Zorana Marković, eksperti Nemanja Nenadić iz „Transparentnosti Srbija“ i Dragan Vujčić iz SKGO.

12. Ova emisija je deo rekapitulacije serije i sadrži materijal snimljen u Požarevcu, Užicu i Beogradu.

Tema – Funkcioneri i javnost

Priča – Funkcioneri i političari u Srbiji, u ovom slučaju, u lokalnim samoupravama nisu dovoljno otvoreni za medije kada se radi o temama u kojima se detaljnije analizira njihov rad. To se posebno vidi kada treba da objasne kako se troši budžetski novac i drugi javni resursi. Jedan od najrečitijih primera je slučaj novinarkе koja je umesto podatka o plati direktora jedne lokalne javne ustanove, dobila zahtev da ona prethodno dostavi niz podataka

o sebi, iako je tražila informaciju na koju svaki građanin ima pravo. Privatizacija lokalnih medija nije bitnije otvorila prostor za objektivno informisanje građana, delom zato što nije dovršena, delom zato što su i privatni medji preko poslovnog interesa ostali finansijski zavisni od lokalne vlasti i javnih preduzeća.

Sagovornici: novinarka iz Požarevca, šef Centra za istraživačko novinarstvo NUNS-a, urednik privatnog nedeljnika iz Užica, sociolog kulture i medija Ratko Božović, građani.